

Mishnah *Shevi'it*, chapter 1

משנה שביעית פרק א

(1) [The Torah states: “When you come to the Land that I am giving to you, the Land should keep a rest — a Shabbat to the Lord. You may sow your field for six years and for six years you may

א עד אימתי חורשין בשדה האילן ערב שבעית. בית שמאי אומרים, כל זמן שהוא יפה לפרי. ובית הלל אומרים, עד העצרת. וקרובין דברי אלו להיות כדברי אלו:

prune your vineyard, and gather in its produce: But on the seventh year, the Land will have a complete rest — a Shabbat to the Lord, [in which] you must not sow your field, nor must you prune your vineyard;” (Leviticus 25:2-4) The prohibition against sowing in the seventh year (referred to as the *shemittah* year, or year of *shevi'it*) also includes the prohibition against working the field for the preparation of that which will grow during the seventh year, thus, the Mishnah asks:] Until when may a field of trees be plowed [in the sixth year] the eve of the seventh year? The School of Shammai say: As long as such work will benefit the fruit [that will ripen in the sixth year; this depends upon the degree of moisture of the land. Once the land is dry, plowing it damages the existing crop, thus, the only benefit of plowing would be for the future seventh year crop, and is therefore, forbidden (see Yerushalmi *Shvei'it* 1a)]. But the School of Hillel [set a fixed time for *tosfot shevi'it* — the addition to *shevi'it* and] say: Until [the Festival of] Shavuot [for a field of trees, and until Pesah, for a field of grain (see further 2:1); afterwards, it has the appearance of working the land in preparation for the next year, which is the *shemittah* year]. And [actually] the opinion of one [School] is very close to the opinion of the other [since it usually works out that the land is dry around the time of Shavuot. The *halachah* follows neither the School of Shammai nor the School of Hillel, but, rather, follows Rabban Gamliel who maintains that the prohibition of working a field prior to *shemittah* is only for thirty days and is not derived from a Biblical verse (see Rabbi Yishmael of Mishnah 4); it is an Oral tradition handed down from Sinai and is only in effect during the Temple era (Moed Kattan 4a)].

רבנו עובדיה מברטנורא

א אימתי חורשים בשדה האילן. לקמן מפרש אי זהו שדה אילן: ערב שביעית. שצריך להוסיף משנה ששית על השביעית באיסור עבודת הארץ ולקמן ילפינן לה מקראי: כל זמן שהוא יפה לפרי. כלומר שהחרישה יפה לפרי הוי מתקן הקרקע לצורך הפרי של ששית ולא לצורך שביעית: עד העצרת. דעד העצרת יפה לפרי ותו לא ומן העצרת ואילך נראה כמתקן לצורך שביעית. ובשדה לבן שאין בו אילן עד הפסח. ומשנה זו היא משנה ראשונה ואינה הלכה, דרבן גמליאל ובית דינו

(2) What constitutes a field of trees? Any field in which there are [at least] three trees to every *se'ah* [an area of 50 x 50 cubits]. If each tree is capable of yielding a cake of pressed figs, weighing sixty Italian *maneh* [each *maneh* is 9,600 barley-corn grain], then the entire area [sustains those trees and thus it] may be plowed for their sake [until Shavuot]. If there are less [trees or less yield] than this amount, then one may not plow [until Shavuot] only

such an area that is occupied by the gatherer and his basket, outside the circumference of the tree [i.e., he may plow under the tree plus the additional space that is occupied by the gatherer and his basket; the rest of the field is considered as a white or grain field and plowing is permitted only until Pesah].

(3) Whether or not they are fruit trees, they are viewed as [if they were] fig trees; and if they would be capable of yielding a cake of pressed figs weighing sixty Italian *maneh*, then the whole area of the *se'ah* may be plowed on their account. If less than this amount, one may only plow that area which is essential for them [i.e., he may plow under the tree plus the additional space that is occupied by the gatherer and his basket; the rest of the field is considered as a white or grain field].

(4) If one tree is capable of producing a cake of dried figs, and the other two are unable; or, if two can do so, but one cannot, then plowing is permitted only

רבנו עובדיה מברטנורא

נמנו על שני פריקים הללו שהם פסח בשדה לבן, ועצרת בשדה אילן, והתירום, ומותר לחרוש עד ראש השנה של שביעית: **ב לבית סאה.** קרקע שהוא חמשים אמה על חמשים אמה: **כבר דבלה.** התאנים היבשים עשויין במגעלה כעין כבר לחם קרויים כבר דבלה: **באיטלקי.** במנה של איטליא של יון, ולפי שהיה כך בימי משה משערים בו. והמנה מאה דינרים, והדינר שש מעות, ומשקל כל מעה שש עשרה שעורות בינוניות: **פחות מכאן.** מכבר של ששים, מנה אין חורשים כל בית סאה אלא תחת האילן לבד וחוצה לו כמלא אורה וסלו. המלקט תאנים קרוי אורה, כמו גודר בתמרים, ובוצר בענבים: **וסלו.** הסל שנותן בו מה שהוא לוקט, ושאר השדה חשוב שדה הלבן ואין חורשין אותו אלא עד פסח: **ג אחד אילן סרק.** שאינה עושה פירות ונטועין שלשה לבית סאה: **אם ראוין לעשות.** רואין כל אילן ואילן בפני עצמו אם אילן של תאנה כיוצא בו היה עושה כבר דבלה. ולמה

ב איזהו שדה האילן. כל שלשה אילנות לבית סאה, אם ראוין לעשות כבר דבלה של ששים מנה באיטלקי, חורשים כל בית סאה בשבילן. פחות מכאן, אין חורשין להן אלא מלא האורה וסלו חוצה לו: **ג אחד אילן סרק ואחד אילן מאכל,** רואין אותן כאלו הם תאנים. אם ראוים לעשות כבר דבלה של ששים מנה באיטלקי, חורשים כל בית סאה בשבילן. פחות מכאן, אין חורשים להם אלא לצרכן: **ד היה אחד עושה כבר דבלה ושנים אין עושין,** או שנים עושין ואחד אינו עושה,

within that area which is essential for each of them. [This is the rule if the number of trees is] from three to nine; but, if there were ten trees or more, the whole area may be plowed on their account, regardless whether they bear fruit or not. [However, less than ten is forbidden;] because it says: “[For six days you may work, but on the seventh day, you must rest;] from plowing and

harvesting you must rest.” [Why was plowing and harvesting singled out as being forbidden on Shabbat? The verse is stating that, though you may work for six days, there are years when plowing and harvesting are forbidden even during the first six days of the week.] Now, it was unnecessary to speak of [the prohibition of] plowing and harvesting in the seventh year [since Scripture states: “But on the seventh year, the Land will have a complete rest ...” Leviticus 25:4)] rather [the verse means to prohibit], the plowing during the [sixth year which is the] eve of the seventh year; that which enters into the seventh year [i.e., after Pesah, for a grain field and after Shavuot, for a field of fruit trees], and the harvest of the seventh year [if it reached one third of its growth during the seventh year] which extends into the year after. Rabbi Yishmael says: [The verse is, indeed, referring to Shabbat and not to the *shemittah* year; the reason why plowing and harvesting were singled out is to inform you] just as plowing is [always] optional,

רבנו עובדיה מברטנורא

שיעור בתאנה על שפירותיה גסין ועושה הרבה: **לצרכן**. מלא אורה וסלו חוצה לו: **ד עד שיהיו מג' ועד ט'**. כלומר דין זה שאמרנו, היינו מג' ועד ט', אבל אם היו עשרה או יותר, אף על פי שאינן עושין חורשין: **שנאמר בחריש ובקציר תשבות**. ארישא קאי דתנן אין חורשין להן אלא לצרכן, ומנין שאין חורשין כל הבית סאה שנאמר בחריש ובקציר תשבות, ואם אינו ענין לשבת בראשית שכבר נאמר (שמות כ) ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך, ולא לשמיטה שכבר נאמר (ויקרא כה) שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמור כרמך, תנהו ענין לאסור שני פרקים של ערב שביעית, מפסח לשדה לבן, ומעצרת לשדה אילן, והכי קאמר קרא בחריש שקצירו אסור ואיזה זה חריש של ערב שביעית שנכנס לשביעית תשבות, ובקציר שחרישו אסור ואיזה זה קציר של שביעית שיוצא למוצאי שביעית נמי תשבות, סופיחים שגדלו בשביעית או שעבר זרע בשביעית אסור לקצור בשמינית: **רבי ישמעאל אומר**. לעולם בשבת משתעי קרא כפשטיה ואתא לאשמועינן מה חריש רשות, שאין לך חריש של מצוה, אף קציר דאמר רחמנא תשבות, בקציר של רשות, יצא קציר העומר שהוא מצוה

אין חורשין להם אלא לצרכן, עד שיהיו משלשה ועד תשעה. היו עשרה, מעשרה ולמעלה, בין עושין בין שאינן עושין, חורשין כל בית סאה בשבילן. שנאמר (שמות לד) בתריש ובקציר תשבת, אין צריך לומר חריש וקציר של שביעית, אלא חריש של ערב שביעית שהוא נכנס בשביעית, וקציר של שביעית שהוא יוצא למוצאי שביעית. רבי ישמעאל אומר, מה חריש רשות, אף

[i.e., there is never a Torah context in which one is obligated to plow anything, and thus by definition, it is always optional plowing that is prohibited on Shabbat] so, too, it is optional harvesting [which is prohibited on Shabbat]. Thus, excluding the harvesting of the *omer* [which is obligatory and overrides the Shabbat (see Leviticus 23:9-14)].

(5) If three trees belong to three persons, they are combined together and the whole area of the *se'ah* may be plowed [until Shavuot] on their account. How much space must be between them? Rabban Gamliel says: Sufficient [space] for [a team of] oxen to pass through with its implements [which is four cubits; less than this space between the trees means that the trees are too congested and will eventually be uprooted. Thus such a field cannot be considered a field of trees; consequently, it may be plowed only until Pesah].

(6) [The laws we learned above are applicable to mature trees; regarding saplings, the law is as follows:] If ten saplings are scattered over an area of a *se'ah* [being that saplings are much weaker than mature trees, the Torah, via an oral tradition handed down from Sinai (see Tosfot Yom Tov) allowed that], one may plow the entire area of the *se'ah*, on their account [even] until the New Year [since his plowing appears to be benefitting the saplings]; but if they were arranged in a row or surrounded by a fence, then only that plowing which is essential to them is permitted [i.e., in their immediate vicinity, as above; however, plowing outside their immediate vicinity has the appearance of preparing the land for the *shemittah* year].

(7) Saplings and [Greek] gourds [which are quite large and draw sustenance from

רבו עובדיה מברטנורא

דבעינן קצירה לשמה, שזה דוחה את השבת: הרי אלו מצטרפין. ונחשבין כאלו הן של איש אחד וחורשין כל בית סאה בשבילן: וכמה יהא ביניהן. בין אילן לאילן: כמלא בקר וכליו. צמד בקר עם העול והיינו ארבע אמות, אבל פחות מכאן למעקר קיימי ואין חורשין בשבילן: ונטיעות. ילדות, וקנות קרי אילן, והכא קא משמע לן דאף על גב דשלישה אילנות לבית סאה קרוי שדה אילן וחורשין כל בית סאה בשבילן, בנטיעות ילדות אין חורשין עד שיהיו עשרה: שורה. שנטועות במקום אחד כחומה ואינן מפוזרות: אין חורשין אלא לצרכן. משום דכשמפוזרות נראה כחורש לצורך האילן, אבל היכא דקיימי במקום אחד נראה כמתקן את הארץ לצורך שביעית ולא לצורך האילנות:

a larger area than do ordinary gourds] combine to be included [in the required number of ten saplings] within the area of one *se'ah* [to permit its plowing; however, there must be a majority of saplings over the gourds]. Rabban Shimon ben Gamliel says: [Greek gourds have the same law as do saplings and] one may plow the entire area until the New Year [even] when there are ten gourds to the *se'ah* [the *halachah* follows Rabban Shimon ben Gamliel].

(8) Until when are they called saplings [so that ten allow an area of a *se'ah* to be plowed until Rosh HaShanah]? Rabbi Elazar ben Azariah says: Until they [the fruit of the trees] are no longer sanctified [i.e., prohibited as *orlah*, meaning, either the fourth year, when the fruits were redeemed or the fifth year, when *orlah* is no longer applicable (see Leviticus 19:24-25)]; Rabbi Yehoshua says: Until they are seven years old. Rabbi Akiva says: Sapling is to be taken literally [meaning up to one year; alternatively, Rabbi Akiva holds it is a sapling until the time that people stop referring to it as such]. If a tree had been cut and produced fresh shoots: — If [the cut stump is] one handbreadth or less, they [the shoots] are regarded as saplings; if [the stump is] one handbreadth or more, they are regarded as trees (see Tosfot Yom Tov); these are the words of Rabbi Shimon.

רבנו עובדיה מברטנורה

שורה. תרגום חומה שורה: עטרה. גדר סביב: ז הנטיעות והדלועים מצטרפין לבית סאה בדלעת יונת דוקא קא איירי במתניתין שהיא גדולה כאילן ולא בשאר דלועין וצריך שיהיו הנטיעות רבות על הדלועים כגון שהיו הנטיעות ששה והדלועים ארבעה מצטרפין לעשרה וחורשין כל בית סאה בשבילן: רשב"ג אומר. אפילו היו כל העשרה דלועין חורשין כל בית סאה בשבילן לפי שהן כנטיעות והלכה כרבן שמעון בן גמליאל: ח עד שיחולו. עד שיצאו לחולין בשנה הרביעית על ידי פדיון, ואם לא פדאן בשנה הרביעית, עד שיעשו חולין מאליהן בשנה החמישית: נטיעה כשמה. בת שנתה קרויה נטיעה ותו לא. פירוש אחר, כשמה, כל זמן שבני אדם קוראין לה נטיעה ואין קוראין לה אילן. והלכה כרבי עקיבא: שנגמם. שנחתך: חליפין. גידולים, לשון גזעו מחליף: כנטיעה. בין לענין חרישה, בין לענין ערלה. והלכה כרבי שמעון:

לתוך בית סאה. רבן שמעון בן גמליאל אומר, כל עשרה דלועים לבית סאה, חורשין כל בית סאה עד ראש השנה: ח עד אימתי נקראו נטיעות. רבי אלעזר בן עזריה אומר, עד שייחלו. רבי יהושע אומר, בת שבע שנים. רבי עקיבא אומר, נטיעה כשמה. אילן שנגמם והוציא חליפין, מטפח ולמטה כנטיעה, מטפח ולמעלה, כאילן, דברי רבי שמעון: